

Nr 473.

Av herr **Meyerhöffer m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 233, angående indragning av viss personal vid domänverket m. m.

I proposition nr 233 har Kungl. Maj:t framlagt bl. a. förslag till avlöning och ersättning åt personal, som bleve övertalig därigenom att förvaltningen av vissa skogar enligt under år 1932 av riksdagen fattade beslut skulle överflyttas från domänstyrelsen.

Departementschefen anför i propositionen bl. a., att ersättning till den icke ordinarie personalen bör tillmätas med hänsyn till de befintliga möjligheterna för den avskedade personalen att erhålla ny anställning.

Vid bedömandet av möjligheterna för den entledigade icke ordinarie personalen inom domänverket att skaffa sig ny anställning, måste tagas i betraktande den nu rådande, starkt utpräglade lågkonjunkturen å skogs- och trävarumarknaden. Redan före år 1930 förefanns ett avsevärt överskott å fackutbildade skogsmän. De svåra förhållanden, vari skogsbruket sedan nämnda år haft att kämpa, hava givetvis medfört ökad arbetslöshet bland skogstjänstemännen, och utsikterna att erhålla annan anställning torde därför för dem, som nu avskedas från domänverket, vara starkt begränsade. Detta är så mycket mera beklagligt, som de flesta av dem, som nu ifrågakomma till avskedande, äro familjeförsörjare.

Möjligheter att inom andra verksamhetsområden erhålla utkomst torde praktiskt taget saknas. Såväl utbildningen för skogsyrket som den därefter följande praktiska tjänsteutövningen är av så fackbetonad natur, att skogsstatstjänstemannen icke kvalificeras för verksamhet utom skogsbruket.

Om ersättningsbeloppen skulle bestämmas enligt de grunder, som av departementschefen angivits i ovan återgivna uttalande, bliva de i propositionen föreslagna ersättningarna till den icke ordinarie personalen otillräckliga.

Svårigheten att finna skäligen ersättningsgrunder torde sannolikt bottna i farhågor att skapa prejudikat för väntade indragningar inom andra statens verk. De indragningar inom domänverket, som nu förestå, äro emellertid av sådan natur, att de icke äro jämförbara med de indragningar, som på grund av fortgående omorganisation eller rationalisering kunna vara förestående inom andra statens verk. Departementschefen anför i detta sammanhang. — »Jag vill särskilt understryka, att indragningarna äro en följd av att statsmakterna beslutat, att domänverkets verksamhet skall i viss omfattning inskränkas, ehuru de arbetsuppgifter, denna verksamhet avsett, fortfarande äro oförminskade. Då fråga sålunda varit endast om ett ändamålsenligt anordnande av vissa på det allmänna ankommande funktioner, bör den övertaliga personalen, i den mån den icke kan överföras till de organ, som övertaga arbetsuppgifterna

från domänverket, beredas ersättning efter grunder, som med hänsyn till anledningen till avskedandet kunna anses skäliga.»

På grund av de för verket säregna personal- och tjänstgöringsförhållandena, vilka ingående blivit belysta i Kungl. Maj:ts proposition samt vad ovan anförts i denna motion, anse vi, att de i propositionen föreslagna ersättningarna till den icke ordinarie personalen äro för låga. De böra i stället beräknas enligt nedanstående.

För att kunna erhålla ersättning, som här avses, fordras, att befattningshavaren enligt i vederbörlig ordning utfärdade förordnanden tjänstgjort inom domänverket under sammanlagt minst två år, varav minst femton månader under åren 1930—1932.

För befattningshavare, som uppnått 40 levnadsår samt tjänstgjort inom verket sammanlagt minst 12 år, bör ersättning utgå i form av förtidspension. I propositionen föreslagen kortaste tjänstgöringstid av 15 år bör, såsom kommunikationsnämndens lönenämnd även föreslagit, nedsättas till 12 år. Det synes uppenbart att därest verkets organisation definitivt utformats tjänstemän med 40 levnadsår och 12 tjänsteår bort vara ordinarie. Det måste då vara skäligt, att dessa tjänstemän såsom en ringa compensation tillerkännas förtidspension, beräknad efter lönebelopp, som ligger två löneklasser högre än det i propositionen föreslagna.

De i propositionen föreslagna tilläggsbeloppen för varje ytterligare tjänstgöringsår äro allt för knappt tillmätta. Det i propositionen för befattningshavare i de lägsta lönegrupperna föreslagna tilläggsbeloppet bör ökas från 20 till 30 kronor, vidare bör tilläggsbeloppet för befattningshavare i tjänstegrupp 7 ökas från 45 till 60 kronor samt för befattningshavare å extra stat i någon av lönegraderna 9—15 från 60 till 90 kronor.

För att underlätta personalens övergång till annan verksamhet bör den personal, som icke kommer i åtnjutande av förtidspension, alltid erhålla ett konstant belopp såsom avskedsersättning, avsett att täcka levnadsomkostnaderna under en viss övergångstid, varunder ny anställning sökes. Avskedsersättning enbart i form av livränta måste försvåra övergången till annan verksamhet. Endast den del av avskedsersättningen, som överstiger ett belopp motsvarande två årslöner, bör utgå i form av livränta.

Även beträffande avskedsersättnings storlek tala rättfärdighets- och billighetsskäl för att bättre villkor bliva gällande. Avskedsersättning bör därför utgå med belopp, som beräknas för 4 tjänsteår utgöra en årsinkomst och för kortare tid proportionsvis mindre samt för varje ytterligare tjänsteår $\frac{2}{5}$ av årsinkomsten.

Anmärkas bör i detta sammanhang ytterligare, att ifrågavarande förhöjda ersättning till den lägst avlönade icke-ordinarie personalen endast medför en jämförelsevis ringa merutgift för statsverket, vadan statsfinansiella betänkligheter emot ett förslag av denna art icke kunna anföras. Enligt i proposi-

tionen intagna beräkningar utgör ersättningen till icke-ordinarie personal endast ungefär en tiondel av det totala ersättningsbeloppet.

På grund av vad ovan anförts, få vi därför vördsamt hemställa,

att riksdagen ville, med uteslutande av motsvarande punkter av propositionen, godkänna följande grunder i fråga om ersättning till icke-ordinarie personal, som entledigas på grund av de under år 1932 vidtagna ändringarna i lagstiftningen rörande enskildas skogar i lappmarkerna m. m., de ecklesiastika bostälленas skogar samt häradsallmänningarna:

A. Föresättningar för rätt till ersättning.

För att kunna erhålla ersättning, som här avses, fordras, att befattningshavaren enligt i vederbörlig ordning utfärdade förordnanden tjänstgjort inom domänverket under sammanlagt minst två år, varav minst femton månader under åren 1930—1932, samt att han icke erhållit någorlunda motsvarande anställning vare sig i statstjänst eller hos skogsvårdsstyrelse, stiftsnämnd eller pastorat.

B. Ersättningsbelopp m. m.

1. För befattningshavare, som uppnått 40 levnadsår samt tjänstgjort inom domänverket sammanlagt minst 12 år, utgår ersättning i form av *förtidspension*.

Pensionen skall för befattningshavare med 12 tjänstgöringsår utgå med belopp, som motsvarar fyra niondelar av lönen enligt A-grupp och den löneklass, som ligger för man två löneklasser och för kvinna en löneklass över den högsta löneklass i den tjänstegrupp eller lönegrad, som befattningshavare vid avskedet tillhör.

För varje ytterligare tjänstgöringsår intill 25 år ökas pensionen med 30 kronor, dock att tilläggsbeloppet skall utgöra 60 kronor för extra ordinarie och extra befattningshavare i tjänstegrupp 7 samt 90 kronor för befattningshavare å extra stat i någon av lönegraderna 9—15.

2. Övriga ersättningsberättigade befattningshavare beredas *avskedsersättning* med belopp, som beräknas för 4 tjänsteår utgöra en årsinkomst och för kortare tid proportionsvis mindre samt för varje ytterligare tjänsteår $\frac{2}{5}$ av årsinkomsten. För varje barn under 16 år skall utgå tilläggsersättning med 200 kronor.

3. Med årsinkomst, som omförmäls i mom. 2, förstås hälften av befattningshavarens inkomst av anställningen under tiden 1 januari 1932 — 31 december 1933 eller, om anställningen omfattat endast en del av nämnda tid, ett års inkomst av anställningen, beräknad till tolv gånger den genomsnittliga månadslönen under den del av berörda tid, som anställningen omfattat, dock att för extra befattningshavare skall, beträffande tjänstetid som överstiger sex år,

med årsinkomst förstås den inkomst, som skulle hava utgått till befattningshavaren, därest han varit extra ordinarie tjänsteman. I fråga om befattningshavare, som under sagda tid åtnjutit tjänstledighet på grund av sjukdom, skall anses så, som hade befattningshavaren varit i full tjänstgöring under sagda tid.

4. Den del av avskedersättningen, som överstiger 2 sådana årslöner, som ovan angivits, skall, ökad med 10 %, utgå i form av livränta.

Stockholm den 31 mars 1933.

Alf Meyerhöffer.

Carl Patric Ossbahr.

G. Arnemark.

C. Gösta Jacobsson.

I motionens syfte instämmer

R. Lundqvist i Rotebro.
